

LIIKUTTAVA JA YHTEENKOKOAVA TANSSIN ALUEKESKUSVERKOSTO 2023-2025

10.10.2024

Eduskunnan Sivistysvaliokunta

Sanna Meska, toiminnanjohtaja, Läntinen tanssin aluekeskus (pj syksy 2024)

Maija Hoisko, toiminnanjohtaja, Pirkanmaan Tanssin Keskus (pj kevät 2025)

Legend:

- Dance studio location
- Dance studio location (not open yet)
- Dance studio location (not open yet)

Map Labels:

Regions:

- Itä-Suomen Tanssin Aluekeskus
- Keski-Suomen Tanssin Keskus
- Lääntinen Tanssin Aluekeskus
- Pirkanmaan Tanssin Keskus
- Pohjanmaan Tanssin Aluekeskus
- Pohjoisen Tanssin Aluekeskus
- Jämsä - Oulun Tanssin Keskus
- Kanta-Hämeen Tanssin Keskus

Other Labels:

- Tomio
- Hailuoto
- OULU
- KAJAAANI
- Kokkola
- Ylivieska
- Pietarsaari
- Yli-Ullava
- Kaukainen
- Evijärvi
- Oravainen
- Vöyri
- Alahärmä
- Kauhava
- Atajärvi
- Seinäjoki
- Vaasa
- Bergö
- Närpiö
- Kristinankaupunki
- Isopää
- Vimla
- Keuruu
- Jyväskylä
- Muurame
- Kangasniemi
- Mikkola
- Lahdi
- Kolva
- Helsinki
- Salo
- Esperia
- Somero
- Kemio
- Korppoo
- Parainen
- Naantali
- Mäskä
- TURKU
- Mynämäki
- Uusikaupunki
- Pyhärinta
- Rauma
- Lappi
- Tampere
- Lempäälä
- Huittinen
- Eura
- Kaakinen
- Härmeenkyrö
- Yläjärvi
- Orivesi
- Kangasala
- Pälkäne
- Akaa
- Ujola
- Pöytä
- Rusko
- Nousainen
- Rajio
- Lieto
- Palio
- Kaarina
- Seurvo

- Aktiivinen yhteiskunnallinen vaikuttaja
- Tietoinen toimija alati muuttuvissa toimintaolosuhteissa
- Tanssitaiteilijoiden työn ja työllisyyden laaja-alainen edistäjä

- Tanssitaiteen merkitys tunnistetaan voimavarana kaikissa tulevaisuuksissa

- Aktiivinen vastuullisuus
- Laaja kollegiaalisuus
- Taiteen tekemisen vapaus

MITÄ TANSSIN ALUEKESKUKSET OVAT?

- Ensimmäiset aluekeskukset käynnistettiin Opetusministeriön asettamana vuonna 2004.
- Tanssin aluekeskukset ovat ainoa 2000-luvulla syntynyt taidekentän nykyaikainen rakenne, joka tunnistaa ja mahdollistaa taiteilijoiden työn tekemisen ja taiteen kokemisen perinteisten esitystilojen lisäksi uusissa ympäristöissä.
 - Uusia ympäristöjä ovat esimerkiksi hoivakodit, vanhuspalvelut, koulut, päiväkodit, lastensuojelu, mielenterveysyhteisöt ja yritykset
- Tanssin aluekeskuksilla on ollut merkittävä rooli kulttuurihyvinvointipalvelujen kehittämisessä ja juurruttamisessa Suomessa.
- Aluekeskukset ovat korvaamattomia yhteistyökumppaneita hyvinvointialueille, kunnille ja muille alueiden toimijoille.

TANSSIN ALUEKESKUSTOIMINTA LUKUINA 2023

VALTION BUDJETISSA HUOMIOITAVA

- Tulevat vuoden 2025 leikkaukset kohdistuvat prosentuaalisesti merkittävästi suurempina taiteen vapaan kentän yhteisöihin (18%). (vrt. vos-toimijat, joiden laskennallinen leikkaus näyttää olevan n. 7%.)
- Taiteen vapaan kentän toiminta-avustuksia ei ole vuosittain tarkistettu indeksi-korotuksilla. Jo nyt resurssien niukkeneminen heikentää kentän toimintaedellytyksiä sekä työllisyyttä. Jatkuvan leikkausuhan myötä monivuotisten toiminta-avustusten myöntäminen on purettu. Taike ei myönnä uusia monivuotisia toiminta-avustuksia vuonna 2025. Kokonaisuudistukseen jo vuodesta 2019 osoitettu resurssi toiminnan pitkäjänteiseen kehittämiseen menetetään.
 - *Valtionosuusuudistukseen liittyvät valtionavustukset esittävän taiteen vapaan ammattilaiskentän kehittämiseen osoitettu 3M€ poistuminen vos-kokonaisuudistuksesta.*
 - **Tämän määrärahan poistaminen arvioimatta sen vaikutusta kokonaisuudistuksen toteutumiseen vesittää uudistuksen, jossa ei ratkaistu uudenpolven toimijoiden rahoitusmekanismia.**
- Leikkaukset kohdentuvat näin liian epätasa-arvoisesti eri taidealoihin. Esimerkiksi tanssitaiteen tuottaminen perustuu suurelta osin juuri taiteen vapaan kentän toimintaan, tuotantoihin ja sisältöihin.

ALUEKESKUSRAKENTEESSA ON POTENTIAALIA

Talaskivi, K., 2023, Turvaa ja pysyvyyttä sirpaletyön tekijöille, Jyväskylän yliopisto

- **Tanssin aluekeskusten asema tanssin alan työelämän parantajana ja tanssitaiteen saavutettavuuden edistäjänä olisi hyvä vakiinnuttaa kulttuuripolitiikassa kansallisella päätöksellä niille suunnatusta erityisestä ja vakituisesta valtionavustuksesta.**
- Aluekeskukset toimisivat hedelmällisenä alustana **kahdelle toisiinsa liittyvälle kansalliselle pilottihankkeelle**. Ensinnäkin ne voitaisiin ottaa mukaan kokeiluun, jossa **testattaisiin taiteilijapalkkaa** tai muuta sen kaltaista freelancer- ja yksinyrittävien taitelijoiden toimeentuloa parantavaa tukea.
- Toinen pilottihanke, jolle tämän ja muiden taiteenalojen työtä koskeneiden tutkimusten tulosten valossa voisi olla tilausta, olisi sellainen, jossa **tanssin aluekeskusten työllistämismallia laajennettaisiin muille esittävien taiteiden aloille**.
- Aluekeskusten asemaa suhteessa vuonna 2019 voimaan tulleeseen lakiin kuntien kulttuuritoiminnasta voitaisiin vahvistaa tavalla, joka edistäisi niiden asemaa paikallisina taide- ja kulttuuripalveluja tarjoavina toimijoina.

Ehdotus eduskunnan joululahjarahoihin

Seuraa liikettä!

Tanssin aluekeskukset turvaavat taide- ja kulttuuripalveluiden tasa-arvoista saatavuutta alueellisesti ja sosiaalisesti tanssitaiteen osalta. Toivomme seuraavan erityisavustuksen sisältyvän eduskunnan joululahjarahoihin lisäyksenä ensi vuoden talousarvioon:

- **erityisavustus 20 vuotiaiden tanssin aluekeskusten valtakunnallisen toiminnan turvaamiseen 250 000€.**

Tanssin aluekeskusverkosto vahvistaa suomalaisten mahdollisuuksia kokea taidetta osana arkea. Tanssin aluekeskukset edistävät hyvinvointia vauvasta vaariin kulttuurin ja taiteen keinoin sekä liikuttavat kansalaisten kehoa ja mieltä omissa toimintaympäristöissään. Tällä rahalla viemme tätä liikkeellistä taidemuotoa eri-ikäisten ihmisten arkeen.

Tanssi pystyy integroimaan ja tuomaan ihmisiä yhteen kielitaidosta ja kielestä riippumatta vahvistaen kehollisuutta, osallisuutta ja liikkumista. Tanssi tulisi tästä syystä tunnistaa itsenäisenä taidemuotona ja positiivista kehonkuvaa liikkumisessa vahvistavana perusopetuksesta lähtien.

LÄHTEET

Koskela, Sanna ja Rekola Sanna, 2003. Askel tulevaisuuteen: tanssin vapaan kentän kehittämishankkeen loppuraportti;
<https://tanka.danceinfo.fi/assets/Uploads/askel%20tulevaisuuteen.pdf>

- Raportin pohjalta perustettiin ministeriön työryhmä

OPM 2004:16 Tanssin aluekeskustoiminta

<https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/bitstream/handle/10024/80433/tr16.pdf?sequence=1>

- Viisi aluekeskusta aloittanut toimintansa 2005 viiden vuoden hankerahoituksella

OKM 2010:7 Tanssin aluekeskustoiminta vuosina 2005-2009

<https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/bitstream/handle/10024/75568/OKMtr7.pdf?sequence=1>

- Aluekeskusten toimintaa arvioitiin OKM:n toimesta ja jatkettiin viiden vuoden jatkohankkeena
- 2014 siirryttiin Taiteen edistämiskeskuksen toiminta-avustuksiin
- 2019-2021 osa aluekeskuksista kolmivuotisen toiminta-avustuksen piiriin, osa yksivuotisella, osa festivaaliavustuksella ja osa VOS:ssa

OKM kulttuuripolitiikan strategia 2025

<https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/bitstream/handle/10024/79811/okm20.pdf>

- Toiminnan osa-alueet tukevat OKM:n nykyistä strategiaa

Talaskivi, Katri, 2023. Turvaa ja pysyvyyttä sirpaletyön tekijöille – tanssitaiteilijoiden kokemuksia tanssin aluekeskustoiminnan vaikuttavuudesta alan työllisyyteen ja työoloihin. Jyväskylän yliopisto.

- Poliittikaehdotukset kulttuuripolitiikan professori Miikka Pyykkönen

<https://jyx.jyu.fi/bitstream/handle/123456789/91883/Turvaa%20ja%20pysyvyyttä.pdf?sequence=1&isAllowed=y>